

..... [p1]

[...]

De¹ Germaansche name Niuhard,² verlatijnd Niuhardus, Nivhardus, (niu, nieuw, hard zeer: zeer nieuw, zeer jong, Neanias, Neaniscus) kan, in twee gevallen, twee kepnamen, hypocoristica, verschaft hebben aan eenen en den zelfsten Niuhard. Zoo hoort men Frederijk, nu Free nu Rijk, Freetje, Rijkske heeten. Bartholomeus wordt insgelijks, eerste helft van 't woord, de geboortename Bartels, andere helft, Meeuws. Zoo 't nu gaat, in die zaken, zoo ging het hier voortijds ook: tegen Niuhard zei men Niju en Hard, Nijfken, Hardjen; of in middeleeuwscher tale, Nivijn, Hardijn. Den zoon van eenen Nivijn zou men Nivijns, den zoon van eenen Hardijn Hardijns genaamd hebben, dat een nog bestaande geboorte- of geslachts- name gebleven is. Het volk kan zijnen beminden Sente Nivhard of Nivaert Sente Nivijn geheeten hebben, zoo als het, van Sente Anne, Sent Anneken, van Sente Antheunis, Sent Antheuneken maakt.

Nivijn zou in 't Fransch Nivin, in 't Latijn Nivinus, Nivianus, en, hervlaamscht, Niviaen kunnen geworden zijn.

[...]

De vlaamsche volkstale vervangt dikwijls, zelfs de ingaande I door n, bijzonderlijk in vreemde woorden. B. v. Alkove wordt Ankove (Schuermans Idioticon); Eemalig wordt Eemanig (De Bo's Idioticon); zoo hebbe ik, uit den mond des volks, Bulsteren aangeteekend, dat Bunsteren gesproken wordt; Buffelen kulder (buffellederen kolder), dat Buffene kulder luidt.

.....

- 1 Locatie van de originele brief is onbekend. De brief is enkel fragmentarisch in publicatie beschikbaar: E. Rembry: *De bekende pastors van Sint-Gillis te Brugge* (1311-1896), met aantekeningen over kerk en parochie. Brugge: De Scheemaecker - Van Windekens, 1896, p.XVII-XVIII, noot 3 gebaseerd op Gezelles brief (parafasering + citaat).
- 2 Ernest Rembry had Gezelle [in zijn brief van 03/07/1896](#) om meer informatie verzocht met betrekking tot de heilige Nivin of Niviaen die in Brugge vereerd werd. Gezelle vond de heilige niet terug, maar [bezorgde op 05/07/1896](#) wel drie naamkundige hypothesen. Rembry nam er twee van op in zijn werk, p. xvii-xviii. "Dr Guido Gezelle denkt dat Nivinus misschien eene verkorting is van Nivardus, misschien ook, bij letterwissel, dezelfde naam als Livinus." *De bekende pastors van Sint-Gillis te Brugge*, p. xvii-xviii. "Dr Guido Gezelle denkt dat Nivinus misschien eene verkorting is van Nivardus, misschien ook, bij letterwissel, dezelfde naam als Livinus." (C. Verstraeten, *De briefwisseling tussen Guido Gezelle en Ernest Rembry 1872-1899*. Gent: Cultureel Documentatiecentrum Rijksuniversiteit, 1987, p.342-343).

Met ingaande l, hoorde ik "k en kan hem niet genuchten," voor "k en kan hem niet (ge)luchten." 't Is, taalkundig gesproken, mogelijk dat men Sente Nivijn gezeid hebbe, en naderhand geschreven, voor Sente Livijn (Liebwin, verlatijnd Livinus).³

.....

3 Rembry vermeldde dat hij een duidelijke voorkeur had voor eerste hypothese, omdat er in de Sint-Gilliskerk reeds een ander altaar aan Livinus gewijd was.

Briefbeschrijving

Verzender	[Gezelle, Guido]
Ontvanger	[Rembry, Ernest]
Verzendingsdatum	[05/07/1896]
Verzendingsplaats	Kortrijk (Kortrijk)
Annotatie	Locatie origineel onbekend: brief is enkel in fragmenten in publicatie beschikbaar; adressaat, adressant, datum en plaats gereconstrueerd op basis van de publicatie.
Annotatie	Locatie origineel onbekend: brief is enkel in fragmenten in publicatie beschikbaar; adressaat, adressant, datum en plaats gereconstrueerd op basis van de publicatie.
Gepubliceerd in	De bekende pastors van Sint-Gillis te Brugge (1311-1896), met aantekeningen over kerk en parochie / door Ernest Rembry. - Brugge: De Scheemaecker - Van Windekens, 1896, p.XVII-XVIII, noot 3 gebaseerd op Gezelles brief, parafrasering + citaat

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Staat	fragment: parafrasering + citaat
-------	----------------------------------

Bewaargegevens

Bewaarplaats	locatie origineel onbekend
ID Gezellearchief	locatie origineel onbekend
Bibliotheekrecord	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.26956

Inhoud

Incipit	Wie is die sint Nivinus of Niviaan,
Tekstsoort	brief

Talen

Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	[05/07/1896], Kortrijk, [Guido Gezelle] aan [Ernest Rembry]
Editeur	Koen Calis; Publicatie
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2026
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.
Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .

Citeren

Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
